

Diweddariad Cymunedol

Gwanwyn 2016

Yn y rhifyn hwn

T1 Y Gronfa Datblygu Cynaliadwy

T2 Newyddion cymunedol

T3 3 Chwrs a Chystadleuaeth

T4 Newyddion Awdurdod y Parc Cenedlaethol

T5 Newyddion Cadwraeth

T6 Cyflawniadau Gwirfoddolwyr

T7 Digwyddiadau Gwanwyn a Haf

T9 A-Y Rhestr Cysylltiadau'r Awdurdod

Helo a chroeso

i rifyn Gwanwyn 2015 o'r Diweddariad Cymunedol gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog.

Rydym yn gobeithio'n fawr y byddwch yn mwynhau dal i fyny gyda gwaith, newyddion a straeon o bob cwr o'r Parc Cenedlaethol.

Os hoffech chi gael eich rhoi ar ein rhestr bostio neu gyfrannu at rifynnau yn y dyfodol, cofiwch gysylltu â'r Tîm Cymunedau drwy'r A-Y o wasanaethau ar ddiwedd y cylchlythyr hwn. Diolch yn fawr.

John Cook

Prif Weithredwr Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog.

Y Gronfa Datblygu Cynaliadwy yn cefnogi prosiectau cymunedol

Mae'r Gronfa Datblygu Cynaliadwy (CDC) yn anelu at gefnogi prosiectau sy'n rhoi sylw i faterion economaidd, amgylcheddol, cymunedol a diwylliannol ac sydd hefyd yn gwella ansawdd bywyd i gymunedau yn y Parc Cenedlaethol.

Dyma rai o'r prosiectau a elwodd yn 2015/16:

Dyfarwyd grant o £9,200 i **Gyfnewidfa Yd Crughywel** ar gyfer swydd weinyddol i gefnogi ailddatblygu'r gyn Gyfnewidfa Yd dan arweiniad y gymuned

Trigolion yng Nghrughywel yn dangos eu cefnogaeth i'r ymgyrch i ariannu datblygiad y Gyfnewidfa Yd.

Dyfarwyd £14,932 i **Brosiect Brechu Moch Daear y Mynydd Du** i gefnogi'r prosiect hwn yn ei flwyddyn gyntaf. Mae'r grant yn rhan o arian cyfatebol gyda chyfraniad gan Lywodraeth Cymru, sy'n cefnogi'r prosiect am 5 mlynedd.

Prosiect 'Geogelcio' yn mynd o nerth i nerth

Mae prosiect 'Geogelcio' sy'n cael ei ariannu gan Awdurdod y Parc Cenedlaethol a Chwaraeon Cymru, wedi bod yn mynd am naw mis ac eisoes cafwyd rhai llwyddiannau nodedig. Mae dwbl y targed cychwynnol o arweinwyr ieuencid wedi cael eu hyfforddi i gynnal sesiynau geogelcio yn barod. Mae gan rai o'r grwpiau sy'n rhan o'r prosiect anawsterau dysgu /neu broblemau emosïynol ac ymddygiadol.

Pobl ifanc o Ferthyr yn mwynhau geogelcio yng Nghanolfan Ymwelwyr y Parc Cenedlaethol.

Cryfder y prosiect yw ei fod wedi rhoi cyfle i'r bobl ifanc hyn gymryd rhan a chyfrannu at weithgaredd y gallent fod wedi eu heithrio ohono o'r blaen. Mae trydydd cam y prosiect ar waith erbyn hyn sy'n golygu galluogi'r grwpiau ieuencid hynny sy'n cymryd rhan yn y prosiect i ddechrau defnyddio geogelcio yn eu hardaloedd a darparu rhestr gynhwysfawr o gyfleoedd ariannu y gall y grwpiau gysylltu â nhw i brynu offer ar gyfer geogelcio.

Mae'r prosiect bellach yn edrych ar gyfleoedd i gyrraedd hyd yn oed mwy o grwpiau ieuencid yn ardaloedd Torfaen, Blaenau Gwent, Rhondda Cynon Taf a Chyngor Bwrdeistref Merthyr. Cynhelir cyrsiau hyfforddi i arweinwyr 'Geogelcio' ar y 27 Chwefror a ym mis Ebrill a mis Mehefin. E-bost: geocaching@beacons-npa.gov.uk neu ffoniwch 01874 624437 am fwy o fanylion.

Y Gronfa Datblygu Cynaliadwy yn cefnogi prosiectau cymunedol

Dyfarnwyd £15,000 i'r **Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd** i gefnogi'r gwaith o ddechrau 'Llwybr y Ddyffirdd' ar hyd Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog rhwng Glanfa Goetre a Basn Aberhonddu. Cafodd ei ariannu fel rhan o brosiect ehangach a gefnogwyd gan Dreftadaeth y Loteri ac Ymddiriedolaeth Bannau Brycheiniog.

Dyfarnwyd £15,000 i **Eglwys y Santes Fair**, Aberhonddu i ariannu elfennau o brosiect adfer treftadaeth ehangach gan gynnwys gwella hygyrchedd a diogelwch drwy ddrws deheuol yr eglwys a map o'r llwybr mewn braille i'w osod ar fwrdd a sylwebaeth sain fel rhan o'r Llinell Amser Treftadaeth a'r Llwybr Darganfod.

Dyfarnwyd £7,500 i **Grŵp Cymunedol Pontsticill** i gyflawni eu prosiect i adfywio'r pentref. Mae'r grŵp gweithgar hwn o wirfoddolwyr, sy'n pryderu am y lleihad mewn gwasanaethau yn eu pentref, yn canolbwyntio ar wella amgylchedd eu pentref, ailagor y toiledau, datblygu grŵp i blant bach yn y pentref a thacluso mynwent Taf Fechan. Mae'r grŵp yn annog y pentref cyfan i gymryd rhan.

Mae'r Gronfa Datblygu Cynaliadwy bellach yn derbyn ceisiadau ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17. Os oes gennych unrhyw syniadau arloesol am brosiectau ac os hoffech gael gwybod a ydynt yn gymwys i gael arian cysylltwch â Helen Roderick helen.roderick@beacons-npa.gov.uk, neu Ceri Bevan ceri.bevan@beacons-npa.gov.uk Ffôn: 01874 620471. Dyddiadau cau: 14 Mawrth, 8 Mehefin, 31 Awst a 2 Tachwedd.

NEWYDDION CYMUNEDOL • NEWYDDION CYMUNEDOL

Prosiect 'Inspironment' yn helpu grwpiau i fwynhau'r awyr agored

Mae grwpiau cymunedol ledled De Cymru yn cael eu helpu i fynd allan a mwynhau'r Parc Cenedlaethol drwy gyfres o ddyddiau hyfforddi arweinwyr ac ymweliadau grŵp. Mae'r 'Prosiect Inspironment' yn anelu at ysbrydoli'r rheiny sy'n ansicr sut i wneud defnydd o'r Parc neu beth sydd ar gael iddyn nhw, i ddod yn ymwelwyr rheolaidd, mwy actif ac i fwynhau ei amgylchedd arbennig.

Mae'r prosiect, a ariennir gan Awdurdod y Parc Cenedlaethol a Chyfoeth Naturiol Cymru yn cael ei arwain gan dîm

Aelodau Grŵp Pobl yn Gyntaf Caerdydd yn mwynhau ymweliad â Pharc Gwledig Craig-y-nos.

Cymunedau Cynaliadwy'r Parc Cenedlaethol. I ddechrau, fe wnaethant gynnal chwe diwmod hyfforddi ar gyfer arweinwyr grwpiau gan roi gwybodaeth ac adnoddau am y Parc Cenedlaethol a thynnu sylw at gyfleoedd ar gyfer hamdden a gweithgareddau awyr agored. Gyda chefnogaeth y tîm Cymunedau, mae'r arweinwyr bellach yn dod â'u grwpiau i'r Parc ar gyfer teithiau cerdded a gweithgareddau fel geogelcio. Mae arian ar gael i helpu i dalu costau trafnidiaeth a bydd pob grŵp sy'n cymryd rhan yn derbyn pecyn gwybodaeth o'r teithlenni cerdded, tafenni, llyfrau ac adnoddau i'w helpu gyda'u teithiau cerdded a'u gweithgareddau eu hunain yn y dyfodol. Bydd y teithiau cerdded ar gael i bawb eu defnyddio ar ddiwedd y prosiect ym mis Ebrill drwy wefan y Parc Cenedlaethol. Mae'r rhain yn cynnig llwybrau cerdded ar gyfer gwahanol lefelau o allu a gwybodaeth am drafnidiaeth gyhoeddus, mynediad a lluniaueth. Mae grwpiau sydd wedi bod yn cymryd rhan wedi cynnwys y

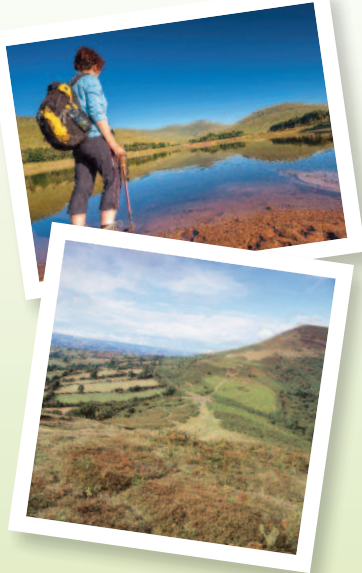
rheiny sy'n cefnogi pobl â phroblemau iechyd meddwl, a rhai sydd â dibyniaeth ar gyffuriau ac alcohol, gofalgwyr ifanc a phobl hŷn.

Mae'r adborth wedi bod yn gadarnhaol iawn:

"Mae wedi fy annog i gymryd mwy o ran mewn gweithgareddau awyr agored ac mae wedi fy ngwneud yn fwy ymwybodol o'r Parc Cenedlaethol" L.S. SANDS Cymru (Prosiect Cyffuriau Abertawe gynt).

"Mae hwn wedi bod yn brosiect gwerth chweil iawn. Mae wedi fy helpu i wneud nifer o ffrindiau newydd ac ymdopi â'r unigrwydd ac yn aml y diflastod o fyw ar fy mhen fy hun" M.S. Cymunedau yn Gyntaf Six Bells.

Cymerwch ran yn ein
cystadleuaeth llun
ac enillwch iPhone!

Lansiwyd cystadleuaeth Instagram
Ddydd Calan sy'n cael ei threfnu
gan Awdurdod Parc Cenedlaethol
Bannau Brycheiniog i ddathlu 2016
fel Blwyddyn Antur Cymru.

Nod y gystadleuaeth, sy'n cael ei
hariannu gan Croeso Cymru, yw
annog trigolion ac ymwelwyr o drefi a
dinasoedd cyfagos i ymweld â'r Parc
Cenedlaethol gan ddefnyddio
trafnidiaeth gyhoeddus a rhannu lluniau
o'u taith a'u hantur ar Facebook,
Instagram a Twitter.

Mae'r Parc Cenedlaethol yn lle
delfrydol i gael antur oherwydd ei
dirwedd hardd i'w grwydro a
gweithgareddau awyr agored cyffrous
i roi cynnig amyn nhw.

Gweler www.breconbeacons.org
am syniadau a gwybodaeth.

Mae'r rhai sy'n cystadlu yn cael cyfle i
ennill iPhone a gobeithir y bydd llawer
o bobl yn cymryd rhan. Mae'n ffordd
ddefrydol o gychwyn 2016 yn y ffordd
iawn.

Mae'r gystadleuaeth yn parhau tan
14 Mawrth, 2016, a dylai rhai sy'n
cymryd rhan ddefnyddio'r hashnod
#destinationbreconbeacons a
thagio'r lluniau @BreconBeacons
Os byddwch yn rhoi cynnig ar y
gystadleuaeth gofawch nad yw
eich cyfrif yn breifat neu ni fyddwn
yn gallu gweld eich cynigion.

Cwrs Llysgenhadon Lleol newydd ar gael i gymunedau

Erbyn hyn mae 218 o Lysgenhadon Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog wedi mynychu cyrsiau dwys tri diwrnod llawn i ddysgu am y Parc Cenedlaethol. Mae pob un ohonyh nhw yn dod o fusnesau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth sy'n frwd o blaid y Parc Cenedlaethol ac o blaid rhannu eu gwybodaeth newydd gyda'u hymwelwyr.

Erbyn hyn hefyd mae yna gwrs i Lysgenhadon Lleol sy'n ddefnyddol ar gyfer cymunedau a phobl nad ydynt yn ymwneud yn uniongyrchol â thwristiaeth, ond sydd yn cyfarfod ymwelwyr; naill ai am eu bod yn gwirfoddoli mewn digwyddiadau, yn gweithio mewn siopau neu yn staff achlysurol mewn tafarndai, caffis a bwytai. Mae'r cwrs yn para am ddwy i dair awr ac fel arfer yn cael ei gynnal yn gynnar gyda'r nos.

Os hoffech wybodaeth bellach am y cwrs i Lysgenhadon Lleol, cysylltwch â Carol Williams, Swyddog Twf Twristiaeth carol.williams@beacons-mpa.gov.uk Ffôn: 01874 620478.

Rhowch gynnig ar Tro gyda'r Babi a'r Bygi i wella'ch ffitrwydd!

Os mai eich adduned blwyddyn newydd chi oedd ceisio gwella'ch ffitrwydd yna darllenwch ymlaen: Mae gweithgaredd newydd yn cael ei lansio ym Mharc Gwledig Craig-y-nos a Chanolfan Chwaraeon Ystradgynlais ar ôl hanner tymor mis Chwefror.

Mae'r dosbarthiadau Tro gyda'r Babi a'r Bygi ar gyfer mamau newydd i'w helpu i fynd allan ac i fod yn actif gyda'u babi newydd. Bydd nid yn unig yn rhoi cyfle iddyn nhw gynyddu eu lefelau ffitrwydd ond hefyd i gwrdd â mamau newydd eraill a gwneud ffrindiau. Dyma'r tro cyntaf i Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog sy'n gweithio'n agos gyda Chymunedau yn Gyntaf Cymoedd y Gorllewin, Freedom Leisure, ymwelwyr iechyd lleol a sefydliad nid er elw o'r enw Sblash a Sbrî, roi cynnig ar y dosbarthiadau hyn.

Am ragor o fanylion ewch i <https://www.facebook.com/Sblashasbri> neu cysylltwch ag Eleri Thomas eleri.thomas@beacons-mpa.gov.uk. Ffôn: 01874 624437.

Hyfforddeion 'Sgiliau ar Waith' yn dysgu sgiliau traddodiadol

Yn 2014 dyfarnodd Cronfa Dreftadaeth y Loteri gyllid i Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog i ddarparu swyddi dan hyfforddiant ym maes cadwraeth dros dair blynedd. Mae'r cynllun yn cael ei gynnal mewn partneriaeth â Pharc Cenedlaethol Arfordir Penfro a Chyngor Bwrdeistref Torfaen a'r enw a roddir arno yw partneriaeth 'Sgiliau ar Waith'.

Yn ddiweddar daeth y bartneriaeth hon â 12 o'n wardeniaid dan hyfforddiant at ei gilydd ar gyfer rhaglen hyfforddi oedd yn gweithio gyda Swyddog Cadwch Gymru'n Daclus, Tom Ward-Jackson a Moyrah Gall o Cyfoeth Naturiol Cymru. Mae dysgu sgiliau cadwraeth newydd yn rhan sylfaenol o'r prosiect ac roedd yr hyfforddeion wrth eu bodd yn sgwrsio a chymharu nodiadau gyda'u cymheiriaid.

Hyfforddeion 2015/16 yn herio'r tywydd i gwblhau cwrs dau ddiwrnod ar blygu

Diwrnod i Wardeniaid dan hyfforddiant y Parc Cenedlaethol fod yn falch ohono

Roedd nid un, ond dau o'r wardeniaid dan hyfforddiant eleni yng Nghanolfan Ymwelwyr y Parc Cenedlaethol ym mis Tachwedd i dderbyn Gwobrau Gwirfoddolwyr cyntaf un Huw Price. Cyflwynwyd y gwobrau i Richard Taylor (23) a Steffan Edwards (21) gan Gadeirydd Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, Mel Doel a Louise a Henry Garnon-Price, gwraig a mab Huw.

Bu farw Huw Price yn 2014 a sefydlwyd cronfa er cof amdano. Mae'r wobwr, a gyflwynir yn flynyddol, yn dathlu'r angerdd oedd gan Huw dros weithio i Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog a'i ymrwymiad i'r gwirfoddolwyr. Fe wnaeth Louise Garnon-Price nid yn unig ddosbarthu Gwobrau Huw Price ond fe wnaeth hefyd gasglu un ar ran ei gŵr, wrth i'r Cadeirydd Mel Doel gyflwyno'r wobwr wedi marwolaeth - Urdd y Parciau Cenedlaethol - iddi i gydnabod cyfraniad eithriadol Huw.

Meddai Richard Taylor "Mae gwirfoddoli wedi rhoi cyfeiriad i'm bywyd a'r sgiliau i mi gael fy nerbyn ar y cynllun hyfforddeion. Rydw i'n teimlo bod hwn yn gyfle gwirioneddol i wneud rhywbeth gwerth chweil.

O'r chwith i'r dde, Mel Doel, Cadeirydd, Steffan Edwards, Richard Taylor, Louise Garnon-Price a Henry yn y tu blaen.

NEWYDDION AWDURDOD Y PARC CENEDLAETHOL

'Cerdded gyda Rhufeiniaid' yn ennill gwobr ddehongli fawr

Mel Doel, Cadeirydd a Suzanna Jones Swyddog Dehongli gyda'r wobwr.

a'i weithredu'n dda a oedd yn creu profiad dilys a chofiadwy'.

Bwriedir i'r Ap roi'r holl wybodaeth y mae ar ymwelwyr ei hangen i gynllunio eu hymweliad, eu cefnogi pan fyddant ar safle ac yna argymhell atyniadau eraill i ddilyn y stori Rufeinig. Mae'n hwyl ac yn hawdd ei ddefnyddio ac yn cynnwys dewis o'r enw 'Gwisgwch eich Rhufeiniwr' ac yn cynnwys eitemau fel 'Cerbyd rhyfel a Chleddyf' yn y rhestr i fwrw golwg arni cyn eich ymweliad. Mae'r Ap ar gael am ddim a gellir ei lawrlwytho o www.breconbeacons.org/romans Dylid ei lawrlwytho ar lechi/ffonau clyfar cyn ymweliad gan fod cysylltu â'r rhwydwaith yn anodd ar y mynydd. Os nad ydy cerdded yn un o'ch diddordebau neu os yw'r tywydd yn rhy oer gallwch fwynhau'r fideos a'r sain ar y wefan o gysur eich cadair freichiau hefyd!

Mae 'Cerdded gyda Rhufeiniaid' yn rhan o'r Prosiect Rhufeiniaid yn Sir Gaerfyrddin, Prosiect Twristiaeth Treftadaeth a gefnogir gan Lywodraeth Cymru drwy Cadw ac a gefnogir ymhellach gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop.

I gael gwybod mwy, cysylltwch â Suzanna Jones, Swyddog Dehongli suzanna.jones@beacons-npa.gov.uk Ffôn 01874 624437.

Cydnabyddiaeth ryngwladol wrth i Fforest Fawr ddod yn un o Geoparciau Byd-eang UNESCO

Mae Geoparc Fforest Fawr wedi cael ei gydnabod fel un o saith Geoparc Byd-eang y DU o dan gynllun UNESCO newydd. Y rhaglen yw'r gydnabyddiaeth ffurfiol gyntaf i Geoparciau Byd-eang sydd bellach â'r un statws pwysig â Safleoedd Treftadaeth Byd UNESCO.

Mae'r statws yn cydnabod ardal o ddiddordeb daearegol eithriadol ynghyd â'i threftadaeth ddiwydiannol, ddiwylliannol ac archeolegol gwahanol, lle mae'r cymunedau lleol yn hyrwyddo'r ddaearog leol, unigryw i ysgogi datblygiad economaidd yn yr ardal.

Eleni bydd Gŵyl Geoparc y Fforest Fawr yn cael ei chynnal o 21 Mai hyd 5 Gorffennaf, 2016.

Am fwy o wybodaeth gweler <http://www.geoparcyyforestfawr.org.uk> neu cysylltwch ag Alan Bowring, Swyddog Datblygu Geoparc Fforest Fawr alan.bowring@beacons-npa.gov.uk Ffôn: 01874 620415

Llysgenhadon y Geoparc yn derbyn eu tystysgrifau gan staff Awdurdod y Parc Cenedlaethol.

Llwyddiant i Rhianna yng nghystadleuaeth ffotograffau prosiect Cronfa Natur Waun Fach!

Ymwelodd tîm Addysg y Parc Cenedlaethol â 12 ysgol yn ardal y Mynydd Du i godi ymwybyddiaeth am amcanion y Gronfa Natur. Gwahoddwyd y disgyblion i gyflwyno ffoto o'r Mynydd Du ac esbonio pam eu bod yn meddwl ei fod yn arbennig.

Roedd llawer o geisiadau gwych ond roedd Rhianna Haworth, 9 oed, o Ysgol Gynradd Crughywel yn enillydd teilwng yn ôl y beirniaid, sef aelodau o Gymdeithas Porwyr y Mynydd Du. Enillodd Rhianna iPad bach i'w hysgol a nwyddau'r Parc Cenedlaethol iddi hi ei hun. Esboniodd Rhianna mai'r Mynydd Du oedd y lle yr hoffai ymweld ag ef fwyaf.

Rhianna a'i ffotograff buddugol gyda John Morris, Cadeirydd Cymdeithas Porwyr y Mynydd Du ac Anna Edwards, Swyddog Addysg y Parc Cenedlaethol.

NEWYDDION CADWRAETH • NEWYDDION CADWRAETH

Cymynrodd Cronfa Natur Llywodraeth Cymru yn dod â budd i'r Mynydd Du

Yn dilyn o'r adroddiad yn rhifyn olaf y Diweddariad Cymunedol, mae ymdrechion i adfer mawn oedd wedi dirywio ar Waun Fach yn dangos arwyddion o lwyddiant.

Arwyddion o welliant ar ôl gwaith cadwraeth ar Waun Fach.

Mae'r llwybr rhwng Waun Fach a Phen y Gadair Fawr wedi tynnu'r pwysau oddi ar y gors lle roedd pobl yn cerdded a bydd yn golygu y bydd planhigion brodorol yn gallu tyfu ar y fawnog lom. I gynorthwyo'r broses hon lledaenwyd matiau bioddiraddadwy a thoriadau o rug dros ardaloedd sensitif. Disgwylir i'r ail-gytrefu gymryd nifer o flynyddoedd, ond mae'r grug a phlanhigion plu'r gweunydd sy'n ymddangos o'r mawn moel yn dweud wrthym fod yr ymdrechion y mae wardeniaid a gwirfoddolwyr wedi eu gwneud gyda buddsoddiad y Gronfa Natur yn talu ar eu canfed. Mae gwaith yn parhau i sefydlogi'r gors fawn a rheoli effeithiau cerddwyr dros y mynydd i gyd. Y gwanwyn hwn, byddwn yn cwblhau'r gwaith ar y llwybr, gan daenu mwy o rug ar y fawnog lom, gan greu sgriniau gwynt gyda deunyddiau naturiol a blocio cwteri i arafu llif y dŵr.

Trwy gynnal gwaith cadwraeth, dylai Waun Fach weld cynnydd dramatig yn nhwf y llystyfiant, gwell ansawdd pori, cynefin ehangach i adar yr ucheldir a phrofiad gwell i ymwelwyr; wrth gadw'r storffeydd carbon sy'n helpu i wrthbwyso newid yn yr hinsawdd.

Ond nid yw manteision y Gronfa Natur yn diweddu yno. Mae porwyr, tîfeddianwyr mawr, a chyrrff cadwraeth wedi dod at ei gilydd i ffurfio Partneriaeth Defnydd Tir y Mynydd Du i ddatblygu'r gymynrodd hon gan Lywodraeth Cymru. Mae'r Bartneriaeth yn datblygu ceisiadau am gyllid i barhau i adfer yr ucheldir ac amrywiaeth o brosiectau cadwraeth eraill.

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â Brad Welch bradley.welch@beacons-npa.gov.uk Ffôn: 01874 620411.

Prosiectau mynediad eraill

Mewn manau eraill yn y Parc mae'r tîm yn gwella llwybr Clawdd Offa yn union y tu allan i'r Gelli Gandryll ac ar Gefnen Hatterrall.

Byddwn yn gwella llwybrau ar Fan y Big yng Nghanol y Bannau ac yn bwysicaf oll, bydd ein timau o wirfoddolwyr ar llwybr yr ucheldir yn cynnal y llwybrau sydd eisoes wedi eu hatgyweirio.

CYFLAWNIADAU GWIRFODDOLWYR

Adrodd am Faterion Hawliau Tramwy

Gellid sôn am unrhyw faterion yn ymwneud â hawliau tramwy fel difrod i lwybrau troed, camfeydd neu fynegbyst wrth ein Swyddog Hawliau Tramwy, Eifion Jones:

eifion.jones@
beacons-npa.gov.uk
neu galwch 01874 620452

Cymhorthfa Gynllunio

Am gyngor ar ddatblygiadau i ddeiliaid tai ac ymholiadau cyffredinol, bob dydd Mercher, o 9.30, a'r apwyntiad olaf am 11.30 yn Swyddfeydd y Parc Cenedlaethol, Aberhonddu.

Mae apwyntiadau ar gael am gyfnodau o 30 munud, a rhaid eu harchebu ymlaen llaw.

Am apwyntiad neu unrhyw ymholiad cynllunio cyffredinol ffoniwch 01874 620431 os gwelwch yn dda.

Ymholiadau am y Gronfa Datblygu Cynaliadwy

I gael mwy o wybodaeth a chyngor am y Gronfa hon cysylltwch naill ai â

Helen Roderick
neu Ceri Bevan 01874 620471

Ebostiwch
helen.roderick@beacons-npa.gov.uk
ceri.bevan@beacons-npa.gov.uk

Y Gronfa Datblygu Cynaliadwy

Dyddiadau cau ar gyfer ceisiadau grant 2016

14 Mawrth
8 Mehefin
31 Awst
2 Tachwedd

Myfyrwyr y Brifysgol yn herio'r elfennau i wirfoddoli gyda Wardeniaid y Parc Cenedlaethol

Gwirfoddolwyr o Brifysgol Birmingham yn clirio eithin ac yn edrych braidd yn wlyb.

Treuliodd Gwirfoddolwyr Cadwraeth Prifysgol Birmingham ddeuddydd fis Tachwedd diwethaf mewn tywydd erchyll yn helpu wardeniaid y Parc Cenedlaethol.

Buont yn gweithio'n galed yn clirio eithin a phrysgwydd o fryngaer Garn Goch o Oes yr Haeam, yn torri a chlirio helyg a mieri o ddôl Carreg Cennen a hefyd yn clirio llwybr troed yr oedd rhwystrau arno ger Llanymddyfri. Roeddent hyd yn oed wedi bwriadu gweryslla dros y penwythnos ond oherwydd y tywydd echrydus trefnodd Toby Small, Warden Ardal, iddynt aros mewn byncws. Er gwaetha'r gwynt a'r glaw, fe wnaethant ddweud mai hwn oedd y penwythnos preswyl gorau iddynt fod arno erioed!

Gwirfoddolwyr ymroddedig yn rhagori ar amrywiaeth o dasgau cadwraeth

Mae Gwirfoddolwyr y Mynydd Du a Llwybr Ucheldir Canol y Bannau wedi rhagori o ran brwdfrydedd ac ymrwymiad, gan gyflwyno 2530.5 awr mewn amser gwirfoddolwyr mewn blwyddyn a gwneud gwaith cynnal a chadw hanfodol ar lwybrau ein ucheldir.

Mae eu gwaith yn helpu i ddiogelu'r dirwedd hardd o fewn y Parc Cenedlaethol a gwarchod ei fioamrywiaeth unigryw. Yn ogystal â'r gwaith hwn, mae'r gwirfoddolwyr sydd wedi derbyn hyfforddiant arbenigol hefyd wedi cynorthwyo'r tîm Ecoleg drwy gynnal arolygon o gyflwr y grug a chyfrif grugieir i helpu i gasglu gwybodaeth am Safleoedd o Ddodderdeb Gwyddonol Arbennig yn y Parc Cenedlaethol. Byddant hefyd yn cymryd rhan mewn cynllun peilot eleni i ddod yn Llysenhadon Gwirfoddolwyr, gan ymgymryd â hyfforddiant ychwanegol ar fioamrywiaeth, archaeoleg a daeareg a fydd yn eu helpu i drosglwyddo'r wybodaeth hon i ymwelwyr.

Am ragor o wybodaeth am wirfoddoli, cysylltwch â Jackie Thomas, Swyddog Datblygu Gwirfoddolwyr jacqueline.thomas@beacons-npa.gov.uk Ffôn: 01874 620451

Gwirfoddolwyr yr Ucheldir ar y Bloreng.

Eisiau ystafell gyfarfod?

Mae'r canlynol ar gael i'w llogi gennym:

- Ystafell gynhadledd
- Ystafell Fideo-gynadledda
- Ystafell Aelodau
- Ystafell hyfforddi TG
- Gwasanaeth Arlwyo ar gael

Am fanylion cysylltwch â'r Dderbynfa 01874 624437 neu edrychwch ar <http://www.bannaubrycheiniog.org/yr-awdurdod/llogi-ystafell/>

Pabell Fawr Gymunedol Ar Gael

Mae cynllun benthg y Babell Fawr Gymunedol yn cynnig cyfle i grwpiau, ysgolion, elusennau a sefydliadau di-elw eraill o fewn y Parc Cenedlaethol ddefnyddio'r Babell Fawr Gymunedol 20'x30' yn eu digwyddiadau lleol. Gofynnir am rodd.

I gael ffurflenni archebu, cysylltwch â Ceri Bevan ar 01874 620471

Gweddarllodiadau

Mae holl gyfarfodydd yr Awdurdod ar gael i'w gweld trwy ficrowefan ein gweddarllodiadau. Ewch i: <http://www.beaconsnpa.gov.uk/the-authority/webcasting/>

Digwyddiadau Mis Chwefror-Mis Awst

I weld rhestr estynedig o weithgareddau yn y Parc Cenedlaethol ewch i: www.breconbeacons.org

Digwyddiadau yng Nghanolfan Ymwelwyr y Parc Cenedlaethol

Ffair Celf a Chrefft

Dewch i weld ein dewis eang o gelf a chrefft. Gwnaethpwyd yn lleol. Mynediad am ddim. Taliadau parcio ceir yn weithredol.

Dydd Sadwrn 13 Chwefror – Dydd Sul 21 Chwefror
Dydd Sadwrn 19 Mawrth – Dydd Sul 3 Ebrill
Dydd Sadwrn 27 Mai – Dydd Sul 4 Mehefin

10 yb – 4 yp pob dydd.

Syllu ar y Sêr

Cyfres o Ddarlithoedd gan Gyn-seryddwr NASA ac yna Syllu ar y Sêr pe bai'r tywydd yn caniatáu. 19.30-22.00 Pob sesiwn. Oedolion £15, plant 10 - 16 £10 (nid yw yn addas i blant o dan 10). Yn cynnwys parcio, te/coffi, darlith a defnydd o delesgop. Archebu ymlaen llaw yn unig.

Nos Wener 26 Chwefror	Y Lleud a Dychymyg Gorllewinol
Nos Wener 18 Mawrth	Y 'Big Bang'
Nos Wener 29 Ebrill	Cyswllt ag Estroniaid
Nos Wener 27 Mai	Golau'r sêr a'u bywydau
Nos Wener 24 Mehefin	Seryddiaeth a Chelf

DIGWYDDIADAU • DIGWYDDIADAU • DIGWYDDIADAU

Mae ein Canolfan Ymwelwyr a'r Parc Gwledig ar agor bob dydd o'r flwyddyn ac eithrio Dydd Nadolig. Mae mynediad am ddim ond codir tâl am barcio.

Canolfan Ymwelwyr y Parc Cenedlaethol

Libanus, ger Aberhonddu
LD3 8ER

- Gwybodaeth
- Ystafelloedd Te a Bwyty
- Siop anrhegion
- Toiledau
- Hurio Ystafelloedd
- Priodasau

Ffôn: 01874 623366
npvc@beacons-npa.gov.uk

Parc Gwledig Craig-y-nos

Pen-y-cae, Cwm Tawe SA9 1GL

- Ystafelloedd Te a Bwyty - Changing Seasons
Ffôn: 01639 731498
- Toiled i bobl anabl gyda lle i newid clwt y baban 24 awr
- Hurio ystafelloedd

Ffôn: 01874 624437
enquiries@beacons-npa.gov.uk

Sioe Babel

Dydd Sadwrn 30 Ebrill - Dydd Llun 2 Mai, 10yb-5yp

Sioe Moduron Clasurol Aberhonddu a Maesyfed

Dydd Sul 7 Awst. 10yb-5yp

Ffair Haf Bannau Brycheiniog

Dydd Sadwrn 27 Awst - Dydd Llun 29 Awst, 10yb-5yp

Gweithgareddau eraill

Pawennau yn y Parc

Parc Gwledig Craig-y-nos, Pen-y-cae, SA9 1GL

Dewch â'ch ci i Barc Gwledig Craig y nos i gwrdd â Wardeniaid y Parc Cenedlaethol. Gwelir arddangosiadau tîm cŵn yn cynnwys cŵn yr heddlu a chŵn gwaith. Darganfod mwy am fynd â'ch ci am dro yn y Parc a chefn gwlad.

Dydd Mercher 17 a Dydd Iau 18 Chwefror 10yb - 4yp ym Mharc Gwledig Craig-y-Nos

Gŵyl Geoparc Fforest Fawr

Teithiau cerdded, sgysiau ac arddangosfeydd am y Geoparc. Lleoliadau ac amserau amrywiol.

21 Mai - Dydd Sul 5 Mehefin

Diwrnod Geoparc Fforest Fawr ym Mharc Gwledig Craig-y-nos

Parc Gwledig Craig-y-nos

Gweithgareddau i'r holl deulu. Dydd Mercher 1 Mehefin. 10yb-4yp

Gŵyl Fwyd Haf y Gelli Gandryll

Dydd Sadwrn 2 Gorffennaf. 10yb-5yp

A-Y Eich Awdurdod

Eich canllaw i gysylltu â'r Awdurdod am wybodaeth neu wasanaethau

Gwasanaeth neu Dîm	Prif Gyswilt/Swyddogion	Manylion Cyswilt	Rhif ffôn
Ymholiadau cyffredinol	Derbynfa	enquiries@beacons-npa.gov.uk	01874 624437
Addysg, Dehongli a Gwybodaeth	Derbynfa	enquiries@beacons-npa.gov.uk	01874 624437
Adnoddau Dynol	Richard Mears	richard.mears@beacons-npa.gov.uk	01874 620425
Canolfan Ymwelwyr y Parc Cenedlaethol, Libanus 'Y Ganolfan Fynydd'	Gwasanaethau Ymwelwyr	npvc@beacons-npa.gov.uk	01874 623366
Cyfarwyddwr Cefn Gwlad a Rheoli Tir	Julian Atkins	anne.wilkinson@beacons-npa.gov.uk	01874 620456
Cyfathrebu a'r wasg	Jo Maurice Clarissa Price	communications@beacons-npa.gov.uk	01874 620406 01874 620420
Cyfarwyddwr Cynllunio	Christopher Morgan	danielle.french@beacons-npa.gov.uk	01874 620428
Cymunedau cynaliadwy	Ceri Bevan/Helen Roderick Francesca Bell	communities@beacons-npa.gov.uk	01874 624437
Cyllid	Elaine Standen	elaine.standen@beacons-npa.gov.uk	01874 620467
Cynllun Rheoli	Matt Scanlon	matthew.scanlon@beacons-npa.gov.uk	01874 620465
Ecoleg	Brad Welch	bradley.welch@beacons-npa.gov.uk	01874 620411
Gwasanaethau Democrataidd a Swyddfa	Julia Gruffydd	julia.gruffydd@beacons-npa.gov.uk	01874 620400
Geoparc Fforest Fawr	Alan Bowring	alan.bowring@beacons-npa.gov.uk	01874 620415
Gorfodi Cynllunio	Fiona Mead/Kathy Jenkins	enforcement@beacons-npa.gov.uk	01874 620416
Gweinyddiaeth y Gwasanaethau Cynllunio	Jane Pashley	planning.enquiries@beacons-npa.gov.uk	01874 620422
Gwirfoddoli	Jackie Thomas	jacqueline.thomas@beacons-npa.gov.uk	01874 620451

Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

Plas y Ffynnon, Ffordd Cambrian
Aberhonddu, Powys LD3 7HP

www.breconbeacons.org
www.visitbreconbeacons.com
www.cyclebreconbeacons.com
www.horseridingbreconbeacons.com
www.mtbbreconbeacons.com
www.businessinfobreconbeacons.com

Cadwch mewn cysylltiad â'r diweddaraf

Erbyn hyn mae hyd yn oed mwy o ffyrdd i gael gwybod y newyddion a'r wybodaeth ddiweddaraf gan Awdurdod y Parc Cenedlaethol.

Gallwch drydar â ni ar @BreconBeaconsNP

neu â Thîm ein Wardeniaid ar @BBParkWarden

Dilynwch ni drwy Facebook
www.facebook.com/breconbeaconsnationalpark

Gweler ein Youtube Channel Videos
www.youtube.com/user/BreconBeaconsNPA

www.instagram.com/breconbeacons

Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

Plas y Ffynnon, Ffordd Cambrian
Aberhonddu, Powys LD3 7HP

www.breconbeacons.org
www.visitbreconbeacons.com
www.cyclebreconbeacons.com
www.horseridingbreconbeacons.com
www.mtbbreconbeacons.com
www.businessinfobreconbeacons.com

Dyluniad: touchdown 07973 711523

A-Y Eich Awdurdod

Eich canllaw i gysylltu â'r Awdurdod am wybodaeth neu wasanaethau

Gwasanaeth neu Dîm	Prif Gyswllt/Swyddogion	Manylion Cyswllt	Rhif ffôn
Hawliau Tramwy	Eifion Jones	eifion.jones@beacons-mpa.gov.uk	01874 620452
Parc Gwledig Craig-y-nos Pen-y-Cae	Derbynfa	enquiries@beacons-mpa.gov.uk	01874 624437
Prif Weithredwr	John Cook	jean.packer@beacons-mpa.gov.uk	01874 620469
Strategaeth a Pholisi Cynllunio	Helen Lucocq	helen.lucocq@beacons-mpa.gov.uk	01874 620429
Technoleg Gwybodaeth	Paul Funnell	paul.funnell@beacons-mpa.gov.uk	01874 620459
Treftadaeth	Natalie Ward Rosie Burton	natalie.ward@beacons-mpa.gov.uk rosie.burton@beacons-mpa.gov.uk	01874 620418 01874 620413
Twristiaeth gynaliadwy	Richard Tyler	richard-tyler@beacons-mpa.gov.uk	01874 620405
Y Gwasanaeth Wardeniaid	Judith Harvey	judith.harvey@beacons-mpa.gov.uk	07854 9975 10

